

આઈ.સી.એ.આર.-સી.ટી.સી.આર.આઈ. દ્વારા બહાર પડેલ ઉષ્ણકટિબંધીય કંદમૂળ પાકોની સુધારેલ જાતો (૬૮)

કસાવા (૧૯): એચ-૯૭, એચ-૧૬૫, એચ-૨૨૬, શ્રી પ્રકાશ, શ્રી જયા, શ્રી વિજ્યા, શ્રી વિશાખમ, શ્રી સહ્યા, શ્રી રેખા, શ્રી પ્રભા, શ્રી હર્ષા, શ્રી પદ્મનાભા, શ્રી સ્વર્ણા, શ્રી પવિત્રા, શ્રી અશુભ્યા, શ્રી અપૂર્વા, શ્રી રેક્ષા, શ્રી સકથી, શ્રી સુવર્ણા

શક્કરિયાં (૨૧): એચ-૪૧, એચ-૪૨, વર્ષા, શ્રી કનકા, શ્રી ભદ્રા, શ્રી અરુણ, શ્રી વરુણ, શ્રી રેથના, શ્રી નંદિની, શ્રી વર્ધિની, ગૌરી, શંકર, કલિંગા, ગૌતમ, કિશન, સૌરીન, ભૂ સોના, ભૂ કાંતિ, ભૂ જા, ભૂ કિષ્ના, ભૂ સ્વામી

રતાળુ (૧૦): શ્રી કીરથી, શ્રી રૂપા, શ્રી શિલ્પા, શ્રી કાર્થિકા, ઓડિશા ઇલાઇટ, શ્રી સ્વાથી, શ્રી નીલિમા, ભૂ સ્વર, શ્રી નિધિ, શ્રી હિમા

સફેદ રતાળુ (૫): શ્રી શુભા, શ્રી પ્રિયા, શ્રી હરીઠા, શ્રી ધન્યા, (ઈંગણું), શ્રી સ્વેથા (ઈંગણું)

પિંડી રતાળુ (૨): શ્રી લથા, શ્રી કલા

સૂરણ (૨): શ્રી પદ્મા, શ્રી અથિરા

અળવી (૮): શ્રી રશ્મિ, શ્રી પલ્લવી, મુક્તાકેશી, પાની સાડુ-૧, પાની સાડુ-૨, શ્રી કિરણ, ભૂ કિપા, ભૂ શ્રી

ચાઈનીઝ બટાટા (૧): શ્રી ધરા

તાંત્રિક પત્રિકા

ઉષ્ણકટિબંધીય કંદમૂળ પાકોની કૃષિ તકનીકો

જુન - ૨૦૨૧

:લેખક:

જી. બાયજી, હિમાની બી. પટેલ, ડી. જગનાથન અને એ.વી.વી. કોડિન્યા

:પ્રકાશક:

ડો. એમ. એન. શીલા

ડાયરેક્ટર

આઈસીએઆર- કંદમૂળ પાકોની મધ્ય સંશોધન સંસ્થા, શ્રીકારિયમ, થિરુવનંથપુરમ ૬૮૫૦૧૭, કેરળ, ભારત

ફોન: (૯૧) (૪૭૧) ૨૫૯૮૫૫૧ - ૨૫૯૮૫૫૪; ફેક્સ : (૯૧) (૪૭૧) ૨૫૯૦૦૬૩; ઈમેલ: director.ctcri@icar.gov.in; વેબસાઈટ: http://www.ctcri.org

ઉષ્ણકટિબંધીય કંદમૂળ પાકોની કૃષિ તકનીકો

કંદમૂળ પાક	વાવણીનો સમય	વાવણી માટે ઉપયોગી ભાગ	વાવણીની પદ્ધતિ	વાવણી અંતર (સેમી)	છાણિયું ખાતર (ટન/હે.)	ના.કો.પો. (કિગ્રા./હે.)	આંતરખેડ અને માવજત	પાકનો સમયગાળો (મહિના)	સરેરાશ ઉત્પાદન (ટન/હે.)
કસાવા (ટેપી ઓકા)	વરસાદ આધારિત : એપ્રિલ-મે અને સપ્ટેમ્બર-ઓક્ટોબર સિંચાઈ વિસ્તાર : કોઈપણ સમયે	પુખ્ત ડાળીના કટકા : ૭-૧૦ મહિના જૂનો, ૨-૩ સેમી જાડાઈ ધરાવતો, ૧૫-૨૦ સેમી લંબાઈ ધરાવતો	ઢગલા પદ્ધતિ/હાર અને પાળા/સપાટ ક્યારા; ઉભી રોપણી અને ૫ સેમી ઊંડાઈ	૯૦ x ૯૦ (શાખા ધરાવતી જાત) ૭૫ x ૭૫ (શાખા વગરની જાત)	૧૨.૫	૧૦૦:૫૦:૧૦૦	૧.૫-૨ મહિને અને ત્યારબાદ ૧ મહિના પછી નિંદામણ અને થડની આસપાસ માટી ચઢાવવી; જો ૨ અઠવાડિયા થી વધુ વરસાદ ખેંચાય તો ૨૦ મિમિ/અઠવાડિચે પિયત આપવું.	૫-૧૦	૨૫-૩૦
શક્કરિયાં	વરસાદ આધારિત ઉચ્ચ ભૂમિ : જૂન-જુલાઈ સિંચાઈવાળી ઉચ્ચ ભૂમિ : ઓક્ટોબર-નવેમ્બર સિંચાઈ ધરાવતી નીચાણવાળી ભૂમિ : જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી	વેલાના કટકા : ૨૦-૩૦ સેમી લંબાઈ ધરાવતો	આડી અથવા ત્રાંસી રોપણી; ઢગલા/પાળા ઉપર ૨-૪ ગાંઠ જમીનની અંદર	૫૦ x ૨૦ (પાળા) ૯૦ x ૭૫ (ઢગલો)	૫	૫૦:૨૫:૫૦	રોપણીના ૧૫ અને ૩૦ દિવસે નિંદામણ અને થડની આસપાસ માટી ચઢાવવી; કુષ્કાળના સમયે અઠવાડિયામાં એક વાર પિયત આપવું. રોપણી પછી ૩૦ દિવસે વેલાની ફેરવણી કરવી. ખેતરમાં પાણીનો ભરાવો ઠાળવો.	૩-૪	૨૦-૨૫
રતાળુ	કંદના ઢકડાં: ૨૫૦-૩૦૦ ગ્રામ	ખાડાનું ઢગલામાં રૂપાંતર	ખાડાનું ઢગલામાં રૂપાંતર	૯૦ x ૯૦	૧૦	૯૦:૫૦:૯૦	સ્ફૂરણના ૧૫ દિવસ પછી વેલાને ટેકા પર ચઢાવવું; સ્ફૂરણ થયા બાદ અઠવાડિયાની અંદર અને એક મહિના પછી નિંદામણ અને થડની આસપાસ માટી ચઢાવવી. ખેતરમાં પાણીનો ભરાવો ઠાળવો.	૯-૧૦	૨૫-૩૦
સફેદ રતાળુ	કંદના ઢકડાં: ૨૫૦-૩૦૦ ગ્રામ	ખાડાનું ઢગલામાં રૂપાંતર	ખાડાનું ઢગલામાં રૂપાંતર	૯૦ x ૯૦ ૫૦ x ૫૦ (હીંગણી જાત)	૧૦	૧૦૦:૫૦:૧૦૦	રોપણી પછી ૧૫ દિવસ પછી વેલાને ટેકા પર ચઢાવવું; સ્ફૂરણ થયા બાદ અઠવાડિયાની અંદર અને એક મહિના પછી નિંદામણ અને થડની આસપાસ માટી ચઢાવવી. ખેતરમાં પાણીનો ભરાવો ઠાળવો.	૯-૧૦	૩૫-૪૦
પિંડી રતાળુ	૧૦૦-૧૫૦ ગ્રામ વજનનો કંદ/ઢકડાં	ઢગલો	ઢગલો	૭૫ x ૭૫	૧૦	૯૦:૫૦:૯૦	રોપણી પછી તરત જ મ્લચીંગ કરવું; ૪૫ દિવસે અને ત્યારબાદ ૧ મહિના પછી નિંદામણ અને આંતરખેડ કરવું.	૯-૯	૧૫-૨૦
સૂરણ	કંદના ઢકડાં: ૭૫૦ ગ્રામ; આખો કંદ ૫૦૦ ગ્રામ	ખાડો	ખાડો	૯૦ x ૯૦	૨૫	૧૦૦:૫૦:૧૫૦	રોપણી પછી તરત જ મ્લચીંગ કરવું; ૪૫ દિવસે અને ત્યારબાદ ૧ મહિના પછી નિંદામણ અને આંતરખેડ કરવું.	૯-૯	૩૫-૪૦
અળવી	અંગુલી ગાંઠ: ૨૦-૨૫ ગ્રામ; માતૃ ગાંઠ: ૭૫-૧૦૦ ગ્રામ	હાર અને પાળા/ખાડા/ઢગલો/ક્યારા	હાર અને પાળા/ખાડા/ઢગલો/ક્યારા	૫૦ x ૪૫	૧૨.૫	૯૦:૨૫:૧૦૦	રોપણી પછી મ્લચીંગ કરવું; ૯-૧૨ પિયત; લણણીના એક મહિના પહેલા પિયત બંધ કરવું; ૧ અને ૨ મહિને નિંદામણ, હળવી કરબ મારવી અને થડની આસપાસ માટી ચઢાવવી; લણણીના એક મહિના પહેલા લીલા પાંદડાઓને કાઢી નાખવા.	૫-૭	૧૫-૨૦
પત્તર વેલી (તાનિયા)	માતૃ ગાંઠ ઢકડાં: ૧૦૦-૧૫૦ ગ્રામ; અંગુલી ગાંઠ: ૫૦-૭૫ ગ્રામ	ઢગલો/ખાડા/હાર અને પાળા	ઢગલો/ખાડા/હાર અને પાળા	૯૦ x ૯૦	૧૨.૫	૯૦:૨૫:૧૦૦	૩૦-૪૫ દિવસે અને ત્યારબાદ એક મહિના પછી નિંદામણ અને થડની આસપાસ માટી ચઢાવવી. "પાતરા" નામની વાનગી બનાવવા માટે કુમળા પાનની કાપણી કરવી.	૯-૧૦	૨૦-૨૫
ચાઈની ઝબટારા	આખા કંદ; વેલાના કટકા (૧૦-૧૫ સેમી લંબાઈના)	ઢગલો/હાર અને પાળા; આડી અને ઉભી રોપણી	ઢગલો/હાર અને પાળા; આડી અને ઉભી રોપણી	૪૫ x ૩૦	૧૦	૫૦:૫૦:૧૦૦	રોપણી બાદ એક મહિને અને ત્યારબાદ ફરીથી એક મહિના પછી નિંદામણ અને થડની આસપાસ માટી ચઢાવવી.	૪-૫	૨૦-૨૫
એરોરુટ	રહાઈઝોમ (ગાંઠામૂળી) કટકા: ૪-૭ સેમી લાંબા, ૨-૪ કળી, ૨૦-૨૫ ગ્રામ; પીલાં	ઊંચા ક્યારા	ઊંચા ક્યારા	૩૦ x ૧૫	૧૦	૫૦:૨૫:૭૫	રોપણી બાદ એક મહિને અને ત્યારબાદ ફરીથી એક મહિના પછી નિંદામણ અને થડની આસપાસ માટી ચઢાવવી.	૧૦-૧૧	૨૦-૨૫